

A margarin legnagyobb piaca Rotterdam, hova hetenkint csupán 3-4000 hordó margarint importálnak, s a nemetalföldi vajgyárakban nem (nem margaringyárakban) dolgozzák fel. A nemetalföldön feldolgozott vaj mennyisége 50 millió kilogrammra tehető, mely legalább 30 millió forintot képvisel. Ez a vaj „Butterine“ név alatt leginkább Londonba veszi útját.

Készítékek margarinvaját nagyobb mennyiségben még Németországban, Párisban és Milanóban. Bécsben is készített sarg.

A margaringyártás helyhez kötött ipar, mely csak ott lehetséges, a hol jó marha vágaték, mert a margarin készítésre szánt nyers faggyu szállításra nem alkalmas. Sovány faggyuból margarint készíteni nem lehet.

A margaringyártás közgazdasági és nemzetgazdasági szempontból igen fontos iparág. Közgazdasági szempontból a nyersfaggyu értéket legalább is megkétszerezi. Nemzetgazdasági szempontból való fontossága abban nyilvánlik, hogy a nyersanyag helyes feldolgozása következtében oly értékeket nyerünk, melyek különben teljesen elvesznének; továbbá a külföldről oly anyagért kapunk teteemes összegeket, mely anyag különben országunkban mint sokkal kevesebbet érő lenne felhasználandó.

A margaringyártás nagy arányú kifejlesztésével csak Magyarország gyümölcsöző iparágai gyarapodnának egygyel nálunk, a hol elegendő vaj és disznózsír van, úgy se kell attól tartani, hogy a fogyasztásban téit nyerje; a mit pedig kivisznak jó áron, az valóban csak tiszta haszna az országnak.

Az osztrák Lloyd társaság Fiumében.

Az osztrák-Lloyd társaság Fiumét érintő gőzösi f. évi április hóban a következő áruforgalmat közvetítették Fiuméba illetőleg Fiuméből:

Behozatal Fiuméba:

Trieszt 13F9.09 q.
Kelet-Indiából és Chinából: Batavia 288.84 q., Calcuta 2617.54 q., Hongkong 102.67 q., összesen 374.81 q.
Egyiptomból: Alexandria 0.60 q., Port Said 2.20 q., összesen 2.80 q.
Albamából: Durazzo 22.95 q., Valona 204.36 q., Olaszországból Venezia 13.59 q., Görögországból és a Keletről: Corfú 6.40 q., Smyrna 356.90 q., Batoum 09 q., Tapezunt 114 q., Cavalla 108.16 q., Konstantinápoly 411 q., összesen 674.81 q.
Behozatott tehát összesen 4865.97 q.

meghuzódó népnél. Az épületek száma nem áll arányban a rohamosan növekedő lakosság számával. Az üres lakások fogalma Fiumében teljesen ismeretlen s a házassaladókban gyakran el kell hallasztaniok esküvőjüket, míg valamely lakás meg nem ürül. Ily viszonyok közt még a két szobából álló padlásiakásért is 17-20 frt havi házbért fizet a szegény ember.

Napközben, az étkezés idejét kivéve ritkán van otthon a férfi. Hétköznap jókor reggel dolga után lát. Sokan halászzalatt keresik meg napi kenyérüket. A tengerész-családokban az apa, a férj gyakran hónapokig vagy évekig távol van a háztól. De azért nagyon ritka eset, hogy az asszony megszegje a férjének tartozó hűséget; jól tudja, hogy az egész szomszédság éber szemekkel vigyáz reá.

A várostól távol fekvő alközségek lakói tetemesen jobb viszonyok közt élnek. A jobb módú kisbirtokosok (nagybirtokos nincs) mindegyike saját házában lakik; ott van mindjárt bőven termő szőlős kertje is. Felhasználják minden tenyérnyi kis földet, mert nem nagyon lehet benne dűskálni. Csak a völgyek mélyedéseiben van természetes föld; egybeült a hegyoldalon, a kopár

áru vagyis 679.57 q.-val több, mint az előző márczius hóban.

A behozott áruk közt volt: 98326 qu. kávé, 140.25 qu. olaj, 248.09 qu. gyümölcs, stb.

Kivétel Fiuméből:

Triesztbe: 15 q.
Albamába; Valona 88.38 q.
Olaszországból; Brindisi 1.238 m.³ 100 n.³
Görögországból; és a Keletről: Corfú 142.77 q., 3.813 m.³, Pyreus 45.11 q., Salonich 62.01 q., Konstantinápoly 267.31 q., Várna 12 q., Odessa 4.20 q., Smyrna 340.95 q., Beirut 59.51 q., 24.430 m.³, Jaffa 19.52 q., Cavalla 3.27 q., Bargas 11.90 q., összesen 978.55 q., 28.273 m.³
Egyiptomból: Alexandria 394.06 q., 183.776 m.³, Port Said 16.77 q., összesen 410.83 q., 183.776 m.³
Kelet-Indiába: Colombo 40.60 q.

Összesen kivitetett tehát 1533.36 q., 213.287 m.³ és 100 drb áru, a mi az előző hóval szemben a súly szerinti áruknál 1044.82 q.-nyi csökkenést a fane-műeknél 2.919 köbméternyi emelkedést és a d.rabárúknál 102 darabnyi csökkenést eredményez.

Nevezetesebb kiviteli áruk voltak 103.70 q. liszt, 277 q. cukor, 276 q. papír, 409.53 q. szesz, 157.15 q. butor, stb.

Személy szállítottat Fiuméből 27, Fiuméba 12, összesen 39.

Helyi és különféle hírek.

Kitüntetés. Ó felsége a király *Rauch* Géza fiumei m. kir. fővámárnokot a vámügyek terén szerzett érdemeinek elismeréséül, a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. *Rauch* Géza, ki különösen a fiumei szabad kikötő megszüntetése alkalmával, nem egy ízben tett tanúságot képességeiről és ritka ügybuzgalmáról, a legfelsőbb kitüntetést méltán megérdemelte.

A fiumei kormányzó az alközségekben. Gróf Batthyány Lajos kormányzóknak, mint értesülünk, e hó 29-kén Ciotta polgármester és *Szobovics* tanácsos kíséretében meglátogatja a Fiuméhez tartozó Drenova, Plase, és Cosala alközségeket.

Sörgyár Fiumében. A legutóbbi időben fiumei tőkepekénzek élénken foglalkoznak egy Fiumében, illetőleg a Fiume melletti martinschizai kőbánya üres telkén leendő létesítendő sörfőző vállalatára. Hogy a vállalatot mi már eözentesen: nem valami szerencsés eszmének tartjuk, az a helyi és az általános viszonyokból önként következik.

Szávay Gyula ismét író s a győri kereskedelmi és iparkamara titkára e hét folyamán városunkban időzött.

sziklatalajon terraszos (lépesőzetes) kertetek találunk, melyek úgy létesültek, hogy kőbányászattal, a gyér erdők kirtása után, a sziklatalajra, két-három lábnyi magasságra, kődaraboktól zörgő földet hordtak.

A földet csak jó erős kapával lehet megművelni; minden télen meg kell trágyázni, különben még a hűvelyes vetemények sem teremnek meg benne.

A kertészkedés szépen jutalmazza a fáradságot; a káposzta, karfiol, brokkoli és a különféle salátafajok szépen fejlődnek a kertekben még télen át is; babot, borsót krumpit már januárban ültetnek, hogy korai termést vihessenek a piacra. Egyéb sok vizet kívánó zöldséget azonban csak a folyó mentén termelhetnek.

A kapások reggeli kávé és 1 frt 10-20 kr napszámot kapnak.

Nehéz napszámot fogni, mert ha kerti munkára alkalmas az idő, mindenki nagának dolgozik; nyáron át pedig, mikor a kerti munka szünetel, maguk az alközségbeli földművelők is a városban keresnek foglalkozást: majdnem kivétel nélkül *közműves* mesteremberek.

A városban ellogalt egyéb munkások közül is sokan laknak kinn az alközségekben, néha két órai távolságban.

Főhercegi fényképész. Értesülünk, hogy *Funk* Antal, hazákkfia az Adamich téren levő Zamboni-féle fényképészeti terem tulajdonosa József főherceg ő fensége udvari fényképészévé lett kinevezve.

Manabu Nischihata japáni lovassági kapitány európai útjában e hó 21-én városunkat is meglátogatta.

A fiumei vízvezeték. — A városi tanács mult heti ülésén végtére határozott a fiumei vízvezeték kiépítése odaítélése tárgyában. A jelmezett 11 ajánlattevő közül, mint legmegfelelőbb a budapesti *Zellerin* Mátyás czég bizonyult; mely czég 17% árleendéggel hajlandó az összes munkálatok végrehajtását az előírt terv szerint elvállalni.

A város műszakitanácsának meleg ajánlata a dacára munkálatok odaítélése szavazásra került, s szavazás után a 11 versenyző közül *Zellerin* Mátyás czég biztatott meg a vízvezeték elkészítésével míg pedig 40 szóval 2 ellenében. Költségekre a városi tanács 510000 frtot szavazott meg.

Erettségi vizsgálat a keres. tengerészeti főiskolában. A kereskedelmi tengerészeti főiskolában az érettségi vizsgálatok e hó 18-kán és 19-kén tartottak meg. A vizsgáló bizottság elnöke volt *Roediger* m. kir. teng. hajózási főfelügyelő, a teng. hatóság kiküldötte pedig *Hoor* Lajos miniszteri titkár. — A vizsgálatnak összesen öt növendék vette magát alá.

Az osztrák-magyar hajóraj Fiumében. Az osztrák-magyar hajóraj, mint azt már lapunk mult számában is jeleztük tegnap szombaton reggel 8 órakor érkezett kikötőnkbe báró Spaun ellentengernagy parancsnoksága alatt. A hajóraj, mely Spalatóból egy nap és két óra alatt érkezett összesen 8 hajóból egy yacht, egy torpedonaszád és hat páncélhajóból áll, melyek a következők: „Greif“ 1370 tonnás yacht, *Wachtel* sorhajókapitány parancsnokkal és 120 főnyi legénységgel; „Custoza“ 7060 tonnás páncélhajó, *Mildner* sorhajókapitány parancsnokkal és 532 főnyi legénységgel; „Franz Josef“ 4000 tonnás páncélhajó, gróf *Montecucoli* sorhajókapitány parancsnokkal és 420 főnyi legénységgel; „Don Juan d'Austria“ 3550 tonnás páncélhajó, *Károly István* főherceg sorhajókapitány parancsnokkal és 454 főnyi legénységgel; „Kaiser Max“ 3560 tonnás páncélhajó *Rousseau* mátki freagttkapitány parancsnokkal és 451 főnyi legénységgel; „Kronprinzessin Stefanie“ 5050 tonnás páncél torony hajó *Perin* sorhajókapitány parancsnokkal és 416 főnyi legénységgel; „Kronprinz Rudolf“ 6870 tonnás páncéltorony hajó *Becher* sorhajó kapitány parancsnokkal és 474 főnyi legénységgel; „Geyer“ 80 tonnás torpedonaszád 14 főnyi legénységgel. A hajóraj mely Spaun ellentengernagy parancsnoksága alatt áll, két csoportra van osztva. A második csoport parancsnoka *Seemann* ellentengernagy a „Custoza“ hajón. A hajórajnál báró *Sterneck* tengernagy, a haditengerészet parancsnoka is elfött, ki a „Greif“ yachton van. A „Kronprinzessin Stefanie“ páncélhajón pedig *Leopold* főherceg mint sorhajóhadnagy van behajózva. A hajóraj megérkezése után 1/2 11 órakor gróf *Batthyány* Lajos kormányzó *Szobovics* Lajos oszt. tanácsos kíséretében a kir. révihatal díszesónakján, melyet a *Ciotid* gőzös vontatott, látogatást tett a hajóraj parancsnokánál báró *Spaun* ellentengernagnál a „Kronprinz Rudolf“ torony hajón.

A kormányzó távozása alkalmával a hatalmas toronyhajó 17 lövéssel tisztelget a kormányzóknak. Ezután *Batthyány* gróf kormányzó még látogatást tett báró *Sterneck* tengernagnál a *Greif* yachton, *Leopold* főhercegnél a *Kronprinzessin Stefanie* torony hajón *Károly István* főhercegnél a *Don Juan d'Austria* páncél hajón és *Seemann* ellentengernagnál a *Custoza* páncél hajón. A látogatás 3/4 12 órakor ért véget, a midőn a kormányzó kíséretével

együtt partra szállva, a kormányzó palotába tért. — A kormányzó látogatását *Sterneck* tengernagy, *Spaun* és *Seemann* ellentengernagy és az összes hajó parancsnokai délután fél egy órakor viszonozták. A hajóraj tisztelőre *Batthyány* Lajos gróf kormányzó tegnap szombaton ftyes dinéit és estélyt adott. A dinér mely este félnyolcz órakor kezdődött jelen voltak *Károly István* főherceg sorhajókapitány, báró *Sterneck* tengernagy, báró *Spaun* és *Seemann* ellen tengernagyok, *Korbert* fregát kapitány a hadi tengerészeti akademia parancsnoka, *Cattinelli* tábornok, *Ivanosich* ezredes, *Schreyer* alezredes ténparancsnok, *Liszky* honvédszázados, *Ciotta* polgármester, *Kvassy* miniszteri tanácsos, *Szobovits* oszt. tanácsos, *Dr. Gelleich* Miklós és *Mohovich* Emőd alpolgármesterek.

Batthyány Iona grófnő, ki a legnagyobb szerelre méltósággal fogadta férje oldalán az érkező vendégeket és látta el a háziasszony tisztét, mindenkit lebilincselte szellemes társalgásával. Előkelő alakjához pompás halvány vizkék színű, gazdag arany kivárisokkal díszített hosszú uszályos brokát selyem ruha simult; a könnyő világos sárga selyemből készült rokokó derék, szintén gazdag kivárisokkal volt ellátva.

A dinér igen kifünő hangulatban folyt le. Az osztaifőn *Batthyány* Iona grófnő a szivélyes háziasszony, *Károly István* és *Leopold* főhercegek között foglalt helyet. Az első felköszöntőt a háziur mondotta Ő Felsége a király, királynéra és az uralkodóházra.

A dinér alatt a 79 számu *Jellačić* ezred zenekara válogatott darabokat játszott. Este 10 órakor kezdetét vette a soiré, melyen a fentebb említett vendégeken kívül a hajóraj összes tiszt személyzet, a 79 sz. *Jellačić* ezred, a kir. honvédség tisztikara, az állami és városi hatóságok híraltnokai, az állami tanácsok tanárai, az idegen államok konzuljai, továbbá a városban székelő társulatok, és testületek főbb hivatalnokai vettek részt. A hölgy közönség mely nagyobb részt könnyű világos báli toilettéktől ragyogott szintén szép számmal volt képviselve. Számszerint mintegy hatvanan vettek részt. Ott voltak: *Kvassy* Istvánné, *Szapáry* Károly grófné, *Erdész* Jenőné, *Leardné*, *Ivanosich* né, *Meynierné*, *Letts* báróné, *Gelleich* Miklósné, *Fest* Kálmánné, *Feichtinger* né, *Egan* Lajosné, *Vioné*, *Dr. Mayländer* né.

A vendégeket *Batthyány* Iona grófnő szokott megnyerő szivélyes módorával a nagyteremben fogadta, honnan a hölgy vendégek a kormányzó né termeibe a férfi vendégek pedig a többi termekbe vonultak. *Károly István* és *Leopold* főhercegek kevéssel 10 óra után jelentek meg s a legkedélyeseb hangulatban egész 12 óráig időztek. A vendégek 11 órakor vonultak a buheba, hol a művészi izléssel gazdagon rakott asztalnál a legkifünőbb hangulatban folyt a lakmározás és pezsgőzés mely alatt a városi zenekar, a kormányzó palota előtt több darabot játszott. Kevéssel 12 óra után a hölgyek ohajára, kezdetét vette a tánc mulatság mely ragyogó jókedvben egész reggeli 2 óráig tartott. — A fényes mulatság 1/2 3 órakor ért véget.

A hajóraj mely ma este fényes banket ad, holnap d. e. indul Pola felé.

„Restaurant Continenta.“ A „Restaurant Continentaiban“ *Sasakon*, kedvező idő esetén katonai hangverseny lesz. Kifünő italokról és izletes érdekről a helyiség bérője, mint mindig, ezuttal is gondoskodni fog.

A fiumei alpi club f. é. július 3-án kirándulást tart *Lovranába*. A kirándulók gőzösi mennek *Lovranába* s onnan gyalog *Medveje* ba. Úgy a hajón, mint *Lovranában* a városi zenekar fog játszani. A kirándulók az utazási jegy és ebédért 1 frt. 50 krt. fizetnek.

A régi egyforintosok melyek 1882. jan. 1-én kelték közpénztárnaknál és hivataloknál fizetés-képpen és kiscserélés vé-

gett csak azok kicégig máriumhoz lesz lehet után beváltani

A *Ci* romából gasósági szeptemnak, hódapestre clubleg vendége állapítás

Tan Sverljug rodna c hét elej A közö kiállítás

A M j, hog szabású július h tember

T

Adria érk. jun lato par ből Car kal in. ross Gl Rio de

Uj g poly és kereske e hó el hogy K ganrog között és ár összekü első g

Szal és Alg kormány törvény közötti francia tofta. leték k szerint parhaj államok körrenehajók

Elá A >Hr gy es ra az am került, Skoczi barkha horvát nak t paranc

K

Hog Ameri zelmul kereske viselője figyelme mér át ket ne rással, marósi az elv nem re meiyet tria-Me ország nem a ben s semmi a hol gása c fry m forrás kaptak

gett csak a hó végéig fogadhatók el s azok kieserése azután december hó végéig már csak a közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő folyamodvány alapján lesz lehetséges. Ez utóbbi határidő beteltele után az említett államjegyet többé sem beváltani, sem kieseríteni nem fogják.

A Club alpino romano tagjai, mint romából írják, a fiumei alpesi club igazgatóságára meghívásának engedve, f. évi szeptember hó elején Fiuméba rándulnak, honnan, párnapi időzés után Budapestre isellátogatnak. A fiumei alpesi club legközelebb ilyet tart melyen a romai vendégek fogadtatása, s a program megállapítása tárgyában határozni fog.

Tamburica hangyerseny. Gornp, Sverljuga és Barac kisasszonyok a „Narodna Citonica“ nagytermében a mult hét elején sikerült hangyersenyt adtak. A közönség a műkedvelőknek esimes kiállítású virágcsokrokat ajándékozott.

A Mária árvaház igazgatója tudtja, hogy az árvaház főépületének nagyobb szabású kiegészítése végett, az intézet f. évi július hó elejétől kezdve egész f. é. szeptember hó végéig zárva lesz.

Tengerészeti hírek.

Adria hajók forgalma. *Matlekorics* érkezik, jun. 22 én Cariffiba; Széchenyi Merlato parancsnokkal ind. jun. 22 én Rouenből Cardiffba; *Carola* Nagy parancsnokkal ind. 23 án Matából Cataniába, *Barross* Glavan kapitányával ind. jun. 20 án Rio de Janeiroból Victoriába.

Uj gőzhajózási vonal Konstantinápoly és Oroszország között. Az orosz kereskedelmi és gőzhajózási társaság az e hó elején tartott ülésén elhatározta, hogy Konstantinápoly, Marianopoli, Tanganrog és a domi Rostov kikötők között a nyári időszak alatt személyes és áruszállításra rendes gőzhajózási összeköttetést fog fenntartani. — Az első gőzös e hó 24-én indult.

Szabad parthajózás Franciaország és Algier partjai között. A francia kormány 1889 évi április 2-án kiadott törvényével a Franciaország és Algier közötti parthajózási jogot kizárólag a francia lobogójú hajók részére biztosította. Legújában azonban a párisi illetékes kiszabási igazgatóság körrendelete szerint a fennevezett országok közötti parthajózási jog a többi kedvezményes államoknak is megadatik s így eme körrendelet értelmében az osztr.-magy. hajók is élvezhetik e jogot.

Elárvezett magyar vitorláshajó. — A „Hrvat“ magyar barkhajú, mely egyes rakományval a mult hó közepén az amerikai partok közelében zátonyra került, a f. hó 24 én Yarmouthban új Skocziában elárveztetett. A „Hrvat“ barkhajú Sverljuga Mátysás a magyarhorvát gőzhajózási társaság igazgatójának tulajdon volt, A hajót saját fia parancsnokolta.

Kereskedelmi hírek.

Hogy bannak a magyar áruka Amerikában? A M. II. írja, hogy a közelmúlt napokban egy *budapesti* terménykereskedő táviratot kapott *new-yorki* képa viselőjétől, a melyben az ügynök arra figyelmezteti a kereskedőt, hogy a Fiume. át Amerikába szállítandó küldeménye, ket ne lassa el többé a „Hungary“ felirással, hanem *Auschiad* tüntesse fel származási ország gyarandát, mert különben az elvámolásnál nehézségek lesznek, az áru nem részesülhet abban a kedvezményben melyet Amerika legutóbb biztosított Ausztria-Magyarország számára, Tehát Magyarországot mint olyant nem ismerik vagy nem akarják (?) ismerni hivatalos körökben s new-yorki képviselőitünk nem tesz semmit. Hogy nem egyes esetről van szó, a hol talán alárendeltebb közeg tévelfogása okozta a zavart, bizonyítja az hogy egy majolika-gyáros és egy savanyúvíz-forrás tulajdonosa hasonló figyelmeztetést kaptak new-yorki képviselőiktől.

Tunis bortermelése. Mint a tunisi cs. és kir. konzulátus 1891. évi jelentése mondja, a bortermelés hozzádék évenkénti nagymérvű emelkedését ellégé bizonyítják a következő számok: Tunisban 1888. évben termeltetett 18,000 hl. bor, 1889-ben 32,600 hl., 1890. évben 52,977 hl. és 1891-ben 105,142 hl. termeltetett.

Amerikai malornipar. Kisebb malmok a lefolyt évben az északamerikai Egyesült-Államokban meglepő nagy számban épültek, nagyjából hengerekkel, és 15 egész 100 zsák napenkénti munkára berendezve. Ugy látszik tehát, hogy a hengerekkel hódító menetz még nem ért véget, és a Budapestben néhány évvel ezelőtt adott jelszó, hogy t. i. most a kisebb malmok van a sor, hogy hengerekkel sással el magukat (amint tényleg, dunai malmaink közül már sokan kivált a Komárom- és Tata vidékiek már évek óta vannak hengerekre berendezve), most Északamerikában lett felkarolva, mely alkalommal a praktikus yankeek egy, czéljaiknak inkább megfelelő, rövidített vagyis félmagas őrlési rendszert iparkodnak érvényre juttatni. (M. M.)

Bulgária faiparáról egy ott működött erdőtüzt igen kedvezőtlenül nyilatkozik. A tölgyfadonga oly gyér s a kádárság oly primitív, hogy ott iparunk számára jövedelmező tér nyílnék.

A magyar konyak Közép- és Dél-Amerikában. A konyak fogyasztás Cuba Haiti és San Domingo szigetén valamint Délamerikába északi részében óriási mérvet ölt és e rengeteg piacnak nincs gazdája. Főleg francia gyártmány fogyasztatik, de nem minőségérhanem főképp a palaczkok, a csomagolás stb. eleganciájért és mert — nincs más. — A piacnak ugy terjedelme, mint fogyasztóképessége megérdemli, hogy konyak gyárosaink legalább is kísérletet tegyenek az oda való exporttal. A levél még megemlíti, hogy a nagyrészt hamisított — francia származású áru nem drága, czégeknek tehát az árszabásnál óvatosságnak kell lenni. A francia czégek a konyakot hordóknak szállítják, mivel a hordóknak vámjá mintegy 50% al alacsonyabb, A főkellékek: olcsó és jóirtu, de főleg elegáns palaczk és csomagolás.

Margarin. Berlinben a mult esztendőben 300.000 mázsa margarint (faggyúból készült műszaját) fogyasztottak el, mi fejenként 1.500.000 lakost zszámítva 20 tontot tesz ki. Ezzel szemben a vajfogyasztás 700.000 mázsa, és fejenként 46.6 font volt.

A világ bortermelése. Az olasz kormány által készített újabb kimutatás szerint Európában 9.189.561 hecetar van szőlővel beültetve, Európán kívül 392.000 ha. Az egyes államok közül a legnagyobb szőlőterülete van Olaszországnak, t. i. 13.430.000 ha. Utána következik Franciaország 1.837.000 hecettal s aztán Spanyolország 1.695.000 hecettal Ausztria és Magyarország szőlőterülete 655.000 ha., Németországé 120.000, Svájcé 34.000 ha. Az európai termés átlaga 117.331.000 hl., melyből 31—27 mill. esik Olasz-, Francia- és Spanyolországra, 9.841.000 hl. Ausztri-Magyarországra, 2.350.000 hl. Németországra és 992.000 hl. Svájcra. Az Európán kívüli termés átlag 4.886.000 hl.

Tengerész hadapród ielőlték felvétele. A hadi tengerészetben hadapród ielőlték fognak felvétetni. Ezek hadapródokká és kiállított tengerésztiszi vizsgálat után, a kínálkozó íresedésekhez képest, tengerésztiszekké nevezetnek. Hogy valaki tengerészeti hadapród ielőltnek véssék fel, ahhoz kívánatik az állampolgárság az osztrák-magyar monarchia valamelyik felében külföldieknek a király engedélye. Teljes fizikai képesség. Az elért 17 ig és még túl nem lépett 20-ik év. Kitogástalan erkölcsi előélet. Az apa vagy gyám beleegyezése, a német nyelvnek írásban és beszédben való ismerete. Valamely főreáliskolának vagy gimnáziumnak érettségi biz

zonyítványval (a hadsereg katonai nevelő intézeteinek növendékeitől érettségi bizonyítvány nem kívánatik) igazolt sikeres elvégzése, ayagy valamely kereskedelmi és tengerészeti akadémia tengerészeti osztályának középiskolával egyenlő fokú tanulmányai. — A felvételi vizsgálat kiállása. Tengerészeti hadapród ielőltésre való felvételi kérvények sajtókezesi írással legkésőbb f. évi aug. 15-éig a közös hadügyminiszteriumnál (haditengerészeti ügyosztály) nyújtan dók be.

Irodalom és művészet

A „Vasárnapi Ujság.“ június 19 ike száma, szintén gazdag tartalommal jelent meg: „A koronázás emlékdönpereol“ 10 képet közölve a „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedére 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“ kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetemutca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb újság a magyar nép számára, felére 1 frt 20 kr.

A Pesti Hirlap, melyben *Jókai Mór* csak iment fejezte be *Sárga róza* címen írt egyik legszebb regényét, a jövő félében ismét nagy, *történelmi háttérű regény fog közölni a kozorusz iró tollából.* Azon kívül *Mikszáth Kálmán* is hosszabb elbeszélést ír, mely az országgyűlés nyári szünetelése alatt fog megjelenni. Hogy e két legelsőrangú író melle — kik a Pesti Hirlap rendez munkatársai — a legkedveltebb tárcairók soroknak: azt a magyar lapolvasó közönség jól tudja. Előfizetési ára a nagy lapokénál jóval jutányosabb: negyedére 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr, mely a Pesti Hirlap kiadóhivatalába küldendő (Budapest, nádor utca 7.) honnan egy levelezőlapon nyilvánított óhajra bárkinek ingyen és bérmentve egész héti *mutatványsszámokat* is küldenek.

M. kir. államvasuti ügyek.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától veit értesítés szerint f. évi július hó 1-től kezdve a Zágráb m. v. pályaudvarnak legközelebb történő megnyitási napjától kezdve, a budapest-fiumei és a zágráb-csáktornyai vonalon közlekedő személyszállító vonatok Zágráb m. á. v. állomásról indulnak ki illetve oda érkeznek be, Zágráb m. á. v. Zágráb d. u. pályaudvarok között pedig külön összekötő vonatok fognak forgalomba helyezni és pedig: a reggel Fiume felől Zágrábba érkező 813. ez vegyes vonathoz csatlakozni fog a 6911 sz. vonat, mely Zágráb m. á. v. ról indul reggel 7 óra 50 p.-kor, hol csatlakozást talál a déli vasút 501 és 510 sz. vonataihoz. Zádráb d. u.-ról ugyancsak csatlakozással a déli vasut előbb említett vonataihoz a 6912. sz. vonat indul d. e. 8 óra 10 p.-kor és Zágráb m. á. v.-ra érkezik d. e. 8 óra 16 p.-kor, hol a 813 sz. vegyes vonathoz Zárány felé és a 804 sz. vonathoz Zárány felé és a 804 sz. vonathoz Fiume felé csatlakozik.

A Fiume felől érkező 803 személy- és a Zárány felől érkező 814 sz. vegyesvonathoz csatlakozó 6913 sz. vonat indul m. á. v. ról este 7 óra 31 perczkor és Zágráb d. v.-ra érkezik este 7 óra 37 p.-kor itt csatlakozást talál déli vasut 502 vonatkozást talál a déli vasut 502 sz. vonalához.

A déli vasut ezen vonalához csatlakozással Zágráb d. v.-ról indul a 6914 sz. vonat este 7 óra 52 perczkor és Zágráb m. á. v. érkezik este 7 óra 58 perczkor hol csatlakozik a fiume felől induló 814 sz. vegyes vonathoz.

A 6915 sz. vonat indul Zágráb m. á. v. ról este 8 óra 42 p.-kor és érkezik Zágráb d. vesutra este 8 óra 48 p.-kor a 6916 sz. vonat indul Zágráb d. v. ról este 9 óra 8 perczko és Zágráb m. á. v. ra érkezik este, 9 óra 14 p.-kor. Ezen két utóbbi vonal Zágráb d. v.-on

csatlakozik a déli vasut 511 sz. vonalához Steinbrück felé illetve Szászsek felől.

Végül a zákaná-zágrábi illetve Károlyvárosi vonalszén b 803, 804, 813, 814 és 880 sz. személyszállító vonatok menetrendje lényegtelen változást fognak szenvedni.

A XIV. vonalszakasz menetjegyek érvényessége a m. kir. államvasutak vonalain Tájékozás czéljából ezennel ismételve figyelmeztetjük az utazó közönséget arra, hogy a XIV. vonalszakasz menetjegyek, a mönnyiben az ut a legrövidebb távolság alapján nem Budapestén át vezet a m. kir. államvasutak bármely állomásáról bármely állomására 58 órai időtartamon belül bármely utirányon át hazénálhatók, ha az utazás a kiinduló állomástól a rendeltetési állomásig egy huzamban folytatattik.

Ha azonban az utas XIV. vonalszakasz menetjeggyel utját megszakítja, s azt oly állomás irányában akarja folytatni, a mely állomására volt az utazás az eredeti elindulási állomástól kerülfőt képez, akkor a jegy azon állomáson a hol az ut megszakittatik csak azon állomásig érvényesítettik, mely állomásig a használt utirány távolsága és az utóbbihoz vezető legrövidebb utirány távolsága egyenlő.

Ha pedig az utas XIV. vonalszakasz menetjeggyel azon állomásig jutott, a mely állomásig a használt utirány és az oda vezető legrövidebb utirány távolságai egyenlők vagy pedig máris kerülfőt tett, akkor az utazás megszakítása esetében a továbbutazására egy általában többbe nem érvényesítettik, illetve érvényessége megszűnik s azon állomáson melyen az ut megszakittatik badandó.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

A legújabb szállítmány és a legnagyobb választék

mindenszimű

nyári kalapokban

PLESS W. cs. és kir. udvari szállítótól

WASSERTHAL S. divatárú

kereskedésében

Fiume - Adamich-tér 1-27

ANCHOR-LINE

HENDERSOHN BROTHERS, GLASGOW

Rendes gőzhajózási összeköttetés
Fiume és New-York között.

Rakományok, valamint utazók bejelenthetőek

FIUMÉBAN: az ADRIA magyar tengeri hajózási részvénytársaság-nál és PRATELLI GERBAZ cég-nél.

Hirdetések.

Tanulók figyelmébe.

Egy fiemei családapa, csakis budapesti tanulókat ellátásban részesítene, ha fiát valamely budapesti család ugyanily föltételek mellett elvállalná. Részletesebb felvilágosítás F. D'Alessandro Fiume. (Corso 514 sz. a. kapható).

Eladó

részletfizetésre is néhány nagyobb és kisebb lakóház, kerttel vagy a nélkül, egyes emeletrészek, bolthelyiségek, és telkek.

Kiadó több négy és két szobás lakáson kívül kocsmának és boltoknak alkalmas helyiség.

Bővebb értesítés a lap kiadóhivatalában

„ADRIA“

Magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság

1892. június havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugateurópai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis.	Gőzös	1892 június
"	Liverpool	„Carola“	10
"	London	„Trinidad“	5-15
"	Bárcelona**) Valencia	„Durham“	5-15
"	Liverpool	„Tibor“	15
"	Algier,*) Glasgow	„Atenian“	15-25
"	Rouen	„Tisza“	20-30
"	Liverpool	„B. Keményi“	20-30
"	New-York	„Morocco“	20-30
"	Tanger,*) Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos	„Victoria“	20-30
"	London	„Zichy“	30
"		„Winestead“	25, VI-5/VII
Liverpool	Trieszt, Eiume	„Morocco“	1-10
Glasgow	"	„Adria“	5-15
London	"	„Narva“	5-15
Hamburg, Antwerpen	"	„Venezia“	10-20
Tunis, Malta, Catania,	"		
Messina Bari	"	„Carola“	21
Antwerpen	"	„Matkovits“	15-25
Hull, Newcastle o/T	"	„Mourino“	15-25
Bordeaux	"	„Stefanie“	20-30
Rouen	"	„Szécheny“	20-30
Glasgow	"	„Szapary“	20-30
Liverpool	"	„Tarifa“	20-30

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.
 **) A gőzös Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt, setleg Cadix-t fogja érinteni.
 A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegzár intézkedések következtében történhet járát elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösek későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. május hóban.

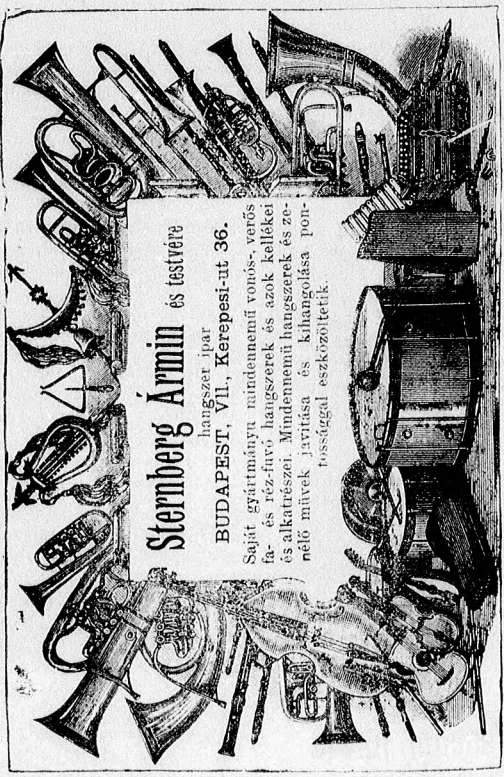
Hazánk legkedveltebb savanyuvize

József főherceg asztalán rendszer itallal szolgáló
 Állóké szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár
 Vegyelmezőve
 Országos Főraktár
 BUDAPEST, Erzsébet-tér. 9. sz.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Budapest, Kerepesi-tér 36. szám

Bor kivonat.

Kifüvő és egészséges bornak azonnali elköszítéséhez ajánlom a kipróbált, különleges szeszt. Az így készült bor a valódiól még nem különbözethető.
 2 kilo ára mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő, 5 ft. 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredetű, és a gyártmány egészenes tulajdonságait tekintetében jól állók.

Szesz-megtakarítás

Felhető el, a pálinkánál az éj felülmulhatlan **erősítő-essenzium** által, mely az itallak kellemes, és sikertűlt izt kölcsönöz, és szor kizárólag nálam kapható.
 Ára kilométer 3 ft. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.
 E különlegességéből bármennyű **essen-ziát** ajánlok, **rum, cognac**, finom **likörök** stb. gyártására, felülmulhatlan minőségben. A készítéshez szakzségs utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Essenzium kiünlősségi gyára Prágában Megbízható árnyaktatók keresnek.